

GRONINGER

Dingsdag,

COURANT.

den 4 Februarij.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen zijn voornemens, op Woensdag, den 5 Februarij 1834, des namiddags te 3 uren, in het Raadhuis, publiek ter Verkoop aan te bieden de navolgende STADS EIGENDOMMEN en GRONDPACTEN, als:

1) Den Eigendom van pl. min. 17 B., 96 R., 28 E. Land, te Bellingwolde, bij *Jacob Hilvert Winter* en *Vrouw Talle Hindriks* in vaste beklemming in gebruik, doende jaarlijks op Martini tot huur f 140.

2) Den Eigendom van pl. min. 38 B., 63 R. Land, op den Ham, bij *Aduard*, bij *Jacob Folckers* en *Vrouw Aaltje Abels Kooie* in vaste beklemming in gebruik, doende jaarlijks op Michiel tot huur f 342.

3) Den Eigendom van pl. min. 36 B., 56 R., 66½ E. Land, op de Hoogemedes, bij *Aduard*, bij *Jacob Jans Schuringa* en *Vrouw Koopke Rijkers Iwema* in vaste beklemming in gebruik, doende jaarlijks op Midwinter tot huur f 330.

4) Den Eigendom van pl. min. 33 B. Land, te Zuidbroek, bij *Geert Melles Buscher* en *Vrouw Rieme Remkes* in vaste beklemming in gebruik, doende jaarlijks op Michiel tot huur f 235.

5) In ééne massa de navolgende Grondpachten van Huizen tusschen de Ooster- en Heerepoortenbogen, ten zuiden langs het Diep, te Groningen, te samen ten bedrage van achtendertig guldens, negenendertig en een' halven cent (f 38 - 39½), als: ten name van

W. Wandelé, f 6, de *Wedw. J. J. van der Wal*, f 2 - 96, dezelve, f 2 - 98½, alle drie verschijnende op Michiel; *A. L. Hofkamp*, f 10 - 75, denzelven, f 2 - 50, beide verschijnende op Paschen; *G. Deelman*, 50 c., *H. Nankman*, f 2 - 50, beide verschijnende op Michiel; *C. E. Barlinckhoff*, f 2, denzelven, f 1 - 50, *G. Slettenaar*, f 2 - 50, alle drie verschijnende op Paschen; *R. Hutsebos*, f 4 - 20, verschijnende op Michiel.

6) In ééne massa de navolgende Grondpachten van Huizen tusschen de Ooster- en Heerepoortenbogen, ten noorden langs het Diep, te Groningen, te samen ten bedrage van twee guldens, veertig cents (f 2 - 40), als: ten name van

Joan Jacob van Bulderen, 80 c., *Frans Nieboer*, f 1 - 60, beide op Paschen verschijnende.

7) In ééne massa de navolgende Grondpachten van Huizen, staande aan de noordzijde van den Nieuweweg en aan den Wal, ten noorden bij de Steentilpoort, te Groningen, te samen ten bedrage van zestig guldens, vierenveertig cents (f 60 - 44), als: ten name van

C. Croeger, f 3, de *Wedw. H. Brink*, f 4 - 50, *H. Kamerlingh*, f 2 - 62½, *H. Piccardt*, f 2 - 72, alle vier verschijnende op Allerheiligen; de *Wedw. A. Hoebers*, f 6 - 52½, dezelve, f 3, alle twee verschijnende op den 1 Mei; *A. van Dijk*, f 8 - 90, *A. Cones*, f 2 - 35, *H. Klein*, f 2, *A. Cones*, f 5 - 32, *J. ten Post*, f 3 - 30, denzelven, f 2, *Jan Schuiling*, f 1 - 90, *H. Klein*, f 2 - 50, *Jan Schuiling*, f 1 - 70, denzelven, f 2 - 80, de *Diakonie der Hervormde Gemeente*, f 5 - 30, alle elf verschijnende op Allerheiligen.

8) In ééne massa de navolgende Grondpachten van Huizen, staande aan de Reitmackersrijge, te Groningen, te samen ten bedrage van vijfendertig guldens, veertig en een' halven cent (f 35 - 40½), verschijnende jaarlijks op Michiel, als: ten name van *J. Steendam*, f 3 - 37½, de *Wedw. R. Heikens*, f 3 - 37½, *C. de Ruiter*, f 4 - 86, *H. G. Boerma*, f 4 - 31, de *Wedw. W. Walrecht*, f 4 - 31, *G. Heikens*, f 3 - 50, *H. Heikens*, f 1, *Jan Huising*, f 2 - 43½, *Jan Strating*, f 3, *J. van Loo*, f 2 - 81, *R. Geniets*, f 2 - 43.

9) In ééne massa de navolgende Grondpachten van Huizen voor de Apoort en langs de Pottebakkersrijge, te Groningen, te samen ten bedrage van zeventig guldens, veertien en een' halven cent (f 70 - 14½), als: ten name van

J. Bresters, f 7 - 72½, *H. Muntinghe*, f 1 - 12½, *J. Koning*, f 7 - 87½, *Hindrik Scholte*, f 12 - 41, denzelven, f 6 - 21, *H. Diephuis*, f 8, *H. Alting*, f 8, *G. Landweer*, f 3 - 75, denzelven, f 3 - 75, de *Wedw. W. Eelsing*, f 3, *L. van der Molen*, 50 c., *Meester Bunnman*, 80 c., *H. van der Woude*, 50 c., *P. Garms*, f 1 - 25, *N. Mulder*, f 1 - 25, *Jacob Sietsema*, f 1, *B. Ebeling*, f 1 - 50, denzelven, f 1 - 50, alle achttien verschijnende op Michiel.

10) In ééne massa de navolgende Grondpachten van Huizen, noordzijde voor de Apoort en langs het Diep, aan de Lage Der-A, te samen ten bedrage van eenhonderd negentien guldens, vijfenveertig en een' halven cent (f 119 - 45½) als: ten name van

De *Wedw. J. Bekkering*, f 2 - 20, dezelve, f 2, dezelve, f 10, alle drie verschijnende op Michiel; de *Erven J. Gialts*, f 4 - 62½, *D. Jansen*, f 5 - 10, *J. H. Deddes*, f 3, *R. D. de Jager*, f 2 - 40, *J. Tobinga*, f 4 - 50, *L. J. P. de San*, f 1 - 52½, denzelven, f 3 - 06, *Mejufvrouw H. Blankstein*, f 6 - 75, *J. van Projen*, f 4 - 27½, de *Wedw. J. H. Limborgh*, f 4 - 75, *J. Bresters*, f 4 - 30, *J. T. de Boer*, f 4 - 30, *B. Tiddens*, 62½ c., denzelven, f 3 - 02½, denzelven, 75 c., *A. Sickens*, f 4 - 97½, *T. R. Swart*, 93½ c., *H. J. Waterborg*, f 3 - 68½, de *Wedw. J. Brekhof*, f 1, *H. B. Bossien*, f 2 - 38½, *J. Huising*, f 6, *P. G. Lofers*, f 6, *R. Sickens*, f 1, *J. D. Wit*, f 8 - 97, denzelven, f 1 - 25, denzelven, f 1 - 25, denzelven, f 2 - 50, de *Wedw. J. Uldriks*, f 1 - 25, de *Wedw. R. Warnders*, f 2 - 34½, *H. Diephuis*, f 3 - 10, de *Erven J. van Raken*, f 4 - 12½, dezelve, f 1 - 50, alle 32 verschijnende op Paschen.

Waarvan de *Conditien van Verkoop*, acht dagen vóór den dag van Verkoop, ter lezing zullen liggen bij de Kasteleins *H. van der Laan* en *S. Oltkamp*, aan de Groote Markt, te Groningen, als ook ter Stads Secretarij en ten Kantore van den Ontvanger der Stad Groningen, alwaar ook de *Bewijzen van Eigendom* te zien zijn.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 23 Januarij 1834.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen zijn voornemens, ten overstaan van derzelver Geëmmiteerde, op Dingsdag, den 18 Februarij 1834, des voormiddags te elf uren, in een der Vertrekken in het Raadhuis dezer Stad, publiek, aan de minstaannemen, uit te besteden de navolgende Werken, als:

1) *De Legerancie van het benoedigde Eiken-, Groenen- en Vuren Hout.*

2) *Idem van Steen, Kalk, Cement, enz.*

3) *Idem van Rongen, Spijkers en verdere IJzerwaren.*

4) *Het Repareren en Vernieuwen der Straten in deze Stad, voor één jaar.*

5) *De Reparatie en gedeeltelijke Vernieuwing der Brug over de Kapitale Gracht buiten de Kranepoort alhier.*

Waarvan de *Conditien*, van heden af, ter Stads Secretarij ter lezing liggen.

GRONINGEN den 30 Januarij 1834.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

RUSLAND.

PETERSBURG den 18 Januarij.

Z. M. de Keizer van Rusland heeft bevolen, dat voortaan het Kieuwsche granadier-regement in het vervolg den naam van »granadier-regement van Z. K. H. den Prins van Oranje» dragen zal.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

WEENEN den 21 Januarij.

Door brieven uit Smirna was men te Triest reeds van *Osmán-pacha's* afvalligheid onderrigt. Men geloofde, dat *Mehemed-Ali* zijne uitlevering van den Sultan zoude verlangen, doch men achtte het niet waarschijnlijk, dat de Sultan daarin zoude bewilligen. *Osmán* voorbeeld zoude krachtadiglijk op de Egyptenaars kunnen werken, en zulks de Porte van groot nut kunnen worden. Een Engelsche koerier is met de tijding van het overloopen des Egyptischen admiraals van Konstantinopel naar Londen afgevaardigd geworden, toen men in de Ottomannische hoofdstad nog aan de waarheid der gebeurtenis zelve twijfelde, uit welke omstandigheid in Pera allerlei gevolgtrekkingen werden afgeleid.

WEZLAR den 20 Januarij.

Te Nauborn, een ongeveer een half uur van hier verwijderd dorp, werden onlangs twee runderen ziek. De eigenaar doodde dezelve, ten einde de huiden te behouden, die anders, zoo het vee gestorven ware, de buit van den viller zouden

zijn geworden, en begroef daarna de kadavers. Den volgenden dag zwol zijn arm en de swelling nam zoo schielijk toe, dat, toen de geneesheer aankwam, de horst reeds aangegrepen was en het afzetten van den arm geene hulp meer zoude hebben toegebracht. Na verloop van 24 uren was de lijder dood. De runderen waren door het mitvuur aangetast geweest. Ook stierven vier honden, die waarschijnlijk van het bloed gelikt hadden. Een gebuur, die bij het afrekken der huiden geholpen had, en wiens vingers alleen in den aanvang door swelling waren aangetast, is door de aanwending van geneeskundige hulp gered geworden.

— In de Vorstelijke tuinen te Braunsfels bloeijen, in de opene lucht, abrikozen, perzik- en kersenboomen.

DUSSELDORF den 20 Januarij.

Des avonds van den vorigen dag, te 7 uren, kwamen twee personen, vermoedelijk sluikhandelaars uit het Pruisische, bij zekeren hoefsmid, *Johan Vossen*, te Meersen (prov. Limburg), en legden ten zijnent twee pakjes buskruit neder. Een humer verliet het huis, om zich te verzekeren, of de weg naar Maastricht veilig was, ten einde niet op denzelfden door tol-kommiezen gevat te worden. Een oogenblik daarna ontstond in het huis van den smid eene ontploffing: huis, schuur en stal werden in één oogenblik ter neder geworpen of in vlammen gezet. *Vossen's* moeder bleef op de plaats dood; zijne hoog zwangere vrouw overleefde hare moeder slechts één uur; eene dienstmeid verloor het leven; eene andere, van eene naburige pachthoeve, ligt op sterven. *Vossen* zelf is gewond. Het bedrag der schade is nog niet berekend.

Het onheil is veroorzaakt, doordien uit den smidswagen eene vuurvouk op het tot het sluiken bestemde buskruit was gespat.

BERLIJN den 23 Januarij.

Een klein Hollandsch schip, hetwelk dezer dagen in Pillau binnen liep, heeft eene zeer merkwaardige reis gemaakt. Het vaartuig was uit Holland met ballast aangekomen, ging naar Koningsbergen, om vracht te zoeken en keerde naar Pillau terug, dewijl het in Memel eene lading zoude bekomen. Vermits de N. W. wind het uitloopen verhoed, zeilde de kapitein terug en besloot, om over Koningsbergen door de Kanalen en het Kurische Haff naar Memel te stevenen. Het schip kwam gelukkig te Memel aan en liep met zijne lading uit, doch werd spoedig door eenen geweldigen storm overvallen, die het water hoog over het schip heenjoeg. De kapitein sloot zich met den stuurman en eenen jongen van 16 jaren in de kajuit op en voorzag alles, ten einde het indringen van het water te beletten. Voorts gaf de kapitein aan den stuurman en jongen ieder eenen dukaat, om die bij zich te steken, ten einde hunne lijken, indien zij aan land spoelden, mogten begraven worden. Gedurende 48 uren zaten de schepelingen in de vreesselijkste verwachting van eenen gewissen dood; waarbij nog kwam, dat het water door eene opening in de kajuit drong en zoo hoog klom, dat de schepelingen elk oogenblik gevaar liepen van te verdrinken. Eindelijk bond de jongen zich in de kajuit vast en ondersteunde den kapitein, die ook vastgebonden was, met zijne voeten, terwijl deze wederom den insgelijks vastgebonden stuurman ondersteunde. De laatste trachtte nu de opening te stoppen, hetwelk dan ook gelukte. Na verloop van den tweede nacht bedaarde de storm een weinig; de schepelingen waagden het nu, de kajuit te openen, en zagen, dat zij zich voor Pillau bevonden, waar zij vervolgens gelukkig binnenliepen.

MUNCHEN den 24 Januarij.

In onderscheidene binnen- en buitenlandsche dagbladen zijn, aangaande den gewiddadiglijk bewerkten dood des vondelings *Kasper Hauser*, artikelen opgenomen, wier inzenders zich den schijn geven, het publiek nopens dat geval uit officiële bronnen ophelderingen te kunnen leveren. Dit nu doet de ondergeteekende overheden besluiten tot de bekendmaking, dat de tot dus verre in onderscheidene nieuwsbladen te dien opzichte geplaatste artikelen, voor zoo verre dezelve ter kennis van de regtbank van onderzoek zijn gekomen, in meerdere of mindere mate berusten op valsche onderstellingen, en op onware of ten minste verdraaide verhalen van het geregeldijk opgemaakte bevind van zaken, en dat over het algemeen, behalve de bevoegde regterlijke overheden, niemand officiële kennis van de toedragt des gevals heeft, en mitsdien even min gegronde gevolgtrekkingen daaruit maken kan.

[Volgen de onderteekeningen.]

MENTZ den 25 Januarij.

Het jonge gewas op de velden staat uitmuntend, zelfs te schoon en te welig voor het jaargetijde; even zoo de wijnbergen, voor welke het zachte weder tot eene vermeerderde rijpheid en kracht van den wijnstok zeer gunstig is. Indien deze winter, zoo als men zulks bijna vermoeden kan, niet strenger omtrent het voorjaar wordt, zien wij een vruchtbaar jaar te gemoet. Deze vooruitzichten zijn dan ook reeds meer of min in de prijzen der produkten zichtbaar; met de granen gaat het slaauw en naar onze Paltsers-wijnen is niet de minste vraag, zoodat thans reeds bij de inwoners groote financiële verlegenheid heerscht en spoedig, zoo hierin geene verandering plaats heeft, nog grooter worden zal.

In de omstreken van Koblenz staan perzik- en abrikozenboomen in vollen bloei; de weiden zijn met allerlei bloempjes bedekt en rozenstruiken ontwikkelen hunne frische bladeren.

FRANKFORT den 26 Januarij.

Het dagblad van Angsburg behelst een bericht uit Berlijn, van den 18 dezer, waarin hoofdzakelijk het volgende voorkomt:

» Door de bemiddeling, die het Oostenrijksche kabinet tusschen de hoven van Engeland en Rusland heeft op zich genomen, schijnt de zaak van het Oosten beslecht, en schijnen de van daar opkomende onweerswolken verdreven te zijn. De bemoeijng van den Oostenrijkschen gezant te Londen heeft ten gevolge gehad, dat den 22 December des vorigen jaars het Britsche ministerie eene nota naar Petersburg gezonden heeft, waarin hetzelfde, naar men verneemt, verklaart: » Dat het wel is waar uitrustingen voor de Middellandsche-zee bevolen heeft, omdat uit Konstantinopel de meest veront-rustende geruchten over de toebereidselen van Rusland verspreid werden; — dat het ten dezen aanzien heeft moeten toegeven aan de algemeene stemming der gemoederen, vermits hij zonder in de laatste tijden de Europeesche dagbladen de oogmerken van Rusland als zoo gevaarlijk hadden afgeschilderd; — dat het echter is gebleken, dat de berichten uit Konstantinopel overdreven waren en dat dienvolgens bevel is gegeven tot het staken der uitrusting; — dat men zich nu zal bepalen tot het vernieuwen van de Britsche station in de Middellandsche-zee; — dat het Engelsche ministerie, ten aanzien der Turksche aangelegenheden, eenig en alleen op de regtschapenheid van Keizer Nikolaas vertrouwt: » — enz.

» Hoe krachtig Oostenrijk en Pruisen tot behoud van den algemeenen vrede in Europa bij iedere gelegenheid medewerken, — hoe gematigd hunne taal is, — en hoe doeltreffend de middelen zijn, die zij weten aan te wenden: — daarvan heeft deze onderhandeling over het Oosten weder een duidelijk bewijs opgeleverd. Zoo is dan nu ook Frankrijk geestgesteld geworden nopens de bijeenkomst der Monarchen te Schwedt en Munchengrätz, en nopens het thans aangevangen minister-congres.

» Het doel van dit congres te Weenen is wel gewis geen ander, dan om de volken van Duitschland voor den heilloozen toestand, waarin de revolutionaire partij dezelve tracht te storten, te bewaren, en om over de meer doeltreffende middelen daartoe te beraadslagen; geenszins is dat doel, om de constitutionele orde van zaken in de Duitsche Staten, waarin dezelve reeds heerscht, te onderdrukken, maar slechts, om den wilden geest der onwettigheid en regeringloosheid, waar dezelve dreigt los te breken en het gezag der regering te ondermijnen, te beteugelen »

— De aangelegenheden van Luxemburg schijnen bij de Deutsche Bondsvergadering eene wending te nemen, geheel strijdig met de verwachtingen van Frankrijk en Engeland. De Fransche Regering moet wegens de door haar niet gevreesde hinderpalen in de oplossing der Hollandsch-Belgische kwestie groot misnoegen betoonen hebben, terwijl men toch moet erkennen, dat Frankrijk vele voordeelen uit de Belgische revolutie getrokken heeft. Men behoeft slechts aan de vestingen van het Koninkrijk der Nederlanden in België te denken, om zich te overtuigen, hoe zeer het in het belang van Duitschland moet liggen, bij de Luxemburgsche kwestie met klem te handelen.

Van den 27sten. Uit Leipzig schrijft men, dat er aanstellen gemaakt worden, om de rotsen in den Donau op Turksch grondgebied te doen springen, ten einde zij de stoombootvaart tot aan Konstantinopel niet zouden belemmeren.

— De Deutsche natuuronderzoeker *Rüppel* heeft eene groote reis in Abyssinië ten

einde gebragt, van waar hij eene menigte kostbare voorwerpen omtrent de natuurlijke historie medebrengt; onder dezen vindt men Abyssinische handschriften, welke tot de tweede en derde eeuw onzer jaartelling behooren, als mede gouden munten der Abyssinische vorsten, die ten tijde van Keizer *Konstantijn* regeerden.

Men schrijft den 20sten uit Germersheim het volgende: » In den nacht van den 16den op den 17den is het op den weg van Kandel en Hatzenbühl tusschen de smokkelaars en de tolvacht in de 2de linie tot dadelijkheden gekomen, waarbij vier gendarmen gekwetst zijn. In het begin waren de smokkelaars bij ons vreedzaam van aard, en zochten meer door omkoopingen, dan door geweld de goederen binnen te sluiken. Maar door de strengere maatregelen en inzonderheid door de oprigting der twee le linie hebben de zilveren kogels hunne tooverkracht zoo wat verloren, en men gebruikt thans looden van beide kanten. Het is te vreezen, dat er nog meer ongebruiken zullen voorvallen, als de verbittering nog toeneemt. Verledene week werd ook te Leimersheim een jongman in eene schuit op den Rijn door de tolvacht doodgeschoten. Waarop zal dit alles nog uitloopen? Het zedenbederf neemt door den sluikhandel vreeslijk de overhand, en de arme verblinden geraken bij alle gevaar en vermenig gewin steeds meer in armoede. Hiertoe werkt mede de verwaarloozing van den landbouw, deels de losbandige levenswijze, waartoe het smokkelarshandwerk aanleiding geeft, deels de groote verliezen en voornamelijk de hooge procenten, welke de sluikhandelaars bij geldleeningen betalen moeten. Bij velen is het reeds zoo ver gekomen, dat de verarming hen tot wanhoop voert, en, om hunne goederen te behouden, evenmin de heiligheid van den eed als het menschenleven meer achten!

AKEN den 27 Januarij.

Eergisteren heeft in de, bij Bardenberg geleene, zoogenaamde Welsche kolenmijn een vreeslijk ongeluk plaats gehad. Ten gevolge eener dijkbreuk is eene groeve-gaanderij, in welke meer dan 70 arbeiders werkzaam waren, met zulk een geweld overstroomd geworden, dat, in spijt der door de overheden met den meesten ijver en de grootste krachtinspanning aangewende redding-middelen, tot dus verre nog slechts een gedeelte der ongelukkigen heeft kunnen gered worden. Men spreekt van 30 personen als vermist gebleven. Latere berichten zullen, hopen wij, het getal der slagtoffers kleiner aangeven.

Van den 28sten. Volgens de gisteren van de Welsche kolenmijn ontvangene berichten, werden er nog 59 arbeiders vermist. Slechts 11 hadden, toen het verschrikkelijk ongeluk begon, zich kunnen redden. Men bleef met onvermoeiden ijver alles tot redding der overigen aanwenden, doch was het water nog niet meester kunnen worden.

Van den 29sten. Ondanks alle aangewende pogingen tot redding der ongelukkigen, heeft men daarvan nog geene vrucht mogen zien. Deze pogingen, tot welke het weder openen van eenen ouden in het Wurm-dal gelegenen mijngang behoort, worden onder bestuur van den heer opperbergraaf van *Oeyngausen* uit Bonn met ingespannen vlijt vervolgd.

GROOT-BRITANJE.

LONDEN den 29 Januarij.

In den *Courier* leest men het volgende: Wij hebben belangrijke tijdingen van Portugal ontvangen. De generaal *Saldanha* is te Leiria binnengerukt en heeft het geheele Miguelistische garnizoen dier stad gevangen genomen. Deze tijding werd dezen morgen te Londen aangebragt door eenen officier, die met dépêches van de Koningin belast is. Men heeft ons den volgenden partikulieren brief medegedeeld uit Lissabon, dd. 18 Januarij:

» Hiernevens ontvangt gij de *Chronica* van gisteren en heden, welke den uitslag der eerste beweging der afdeeling van *Saldanha* mededeelen. Zij, die met de ligging van Leiria bekend zijn, zullen overtuigd zijn, dat ons leger spoedig te Coimbra, de derde stad des Rijks, zijn zal. De Miguelistische magt te Santarem zal weldra meer naar het Zuiden moeten wijken, vervolgd door de 11,000 man, welke wij in observatie voor die stad hebben.

Hoewel de generaal *Saldanha* van plan was, naar Coimbra op te rukken, bleef hij den 16den te Leiria en zond op dien dag eene dépêche naar het Gouvernement met een uitvoerig verslag van het gebeurde. De Miguelisten hebben, naar het schijnt, hunne sterke stelling in het kasteel verlaten, uit vrees van zich den terugtogt te zien afsnijden. Terwijl zij den afgtog bewerkstelligden, werden zij door de kavallerie, onder de bevelen van den kolonel *Bacon*, aangevallen, en totaliter verslagen. Ook de berichten van Santarem zijn belangrijk. Uit de *Chronica* van den 18den blijkt, dat den 16den de *cholera* hevig te Santarem woedde, en dat leeftogt en voeder zoo schaars werden, dat sedert den 14den meer dan 20 paarden iederen dag uit gebrek stierven. Ook hebben de Pedroïsten een voordeel te Marvao behaald; en volgens alle deze berichten kunnen het de Miguelisten niet lang meer uithouden. Zelfs Don *Miguel* moet zeer ongesteld zijn, en heeft zich in de laatste dagen in het geheel niet laten zien.

Onder de kolom der Pedroïsten, die thans, ten getale van omstreeks 5000 man, op de rechter flank der Miguelisten ageert, bevinden zich 1000 Franschen, en 500 ruiters; de overige manschap bestaat uit Portugezen. Naar men meldt, hebben al de Engelsche troepen geweigerd, insgelijks te marscheren, op grond van de schouwlooze behandeling, die zij van het bewind van Don *Pedro* ondervonden. De Schotten, welke niet in het geweer hebben willen komen, bij gelegenheid, dat Don *Pedro* het leger bezocht, zijn geboeid en doen dwang-arbeid; de Ieren hebben de panden van hunne rokken gesneden en hunne geweren verbrand.

Laatstleden Zondag heeft bij het Fransche gezantschap alhier ter stede veel beweging geheerscht. De Oostenrijksche gezant, vorst *Esterhazy*, en de heer *Rothschild*, Oostenrijksche consul-generaal, hebben met prins *Talleyrand* eene bijeenkomst gehad, en daarna is de gezantschaps-secretaris, de heer *de Bacourt*, naar Brussel vertrokken.

Een dagblad dezer stad, hetwelk als tamelijk onpartijdig en gematigd bekend is, beklaagt zich, dat niet alleen aan de postkantoren meermalen brieven geopend en gelezen worden, maar dat het wantrouwen der Regering zoo verre gaat, dat men zich in eenige openbare plaats niet over staatkundige aangelegenheden kan uitlaten, zonder dat zulks door spionnen aan het Gouvernement wordt overgebragt: — iets, hetwelk (gelijk het bedoelde blad ook aanmerkt) vooral in dit land, hetwelk voor zoo vrij doorgaat, al zeer vreemd klinkt.

FRANKRIJK.

PARIS den 28 Januarij.

De Kamer der Geleputeerden heeft gisteren de gevraagde jaarwedden voor de weduwen van den maarschalk *Jordan* en van den generaal *Dacien* toegestaan, doch die voor de weduwen van de generaals *Daumesnil* en *Gérard* geweigerd, zonder de redenen te openbaren, die haar tot dit in schijn zoo strijdig gedrag bewogen hebben.

De Kamer heeft heden het voorstel van den heer *Bavoux*, over het stuk der echtscheiding, hooren ontwikkelen, en besloten het in overweging te zullen nemen.

De petitie, bij de Kamer ingekomen, om de leden der familie van *Napoleon* toe te staan, naar Frankrijk terug te keeren, zal, naar men zegt, niet ondersteund worden door die Gedeputeerden, welke den Keizer in zijne ballingschap gevolgd en dus de vertrouwelingen van al zijne gedachten geworden zijn.

Heden moest de verkoop van het hotel van den heer *Laffitte* plaats hebben. Het was op 974,000 francs in prijs gezet, doch er hebben zich volstrekt geene bidders opgedaan; de bank alleen is als schuldeischer van den heer *Laffitte* opgetreden.

De nota van den generaal *Llander* heeft door de gebeurtenissen, waardoor de zelfde is gevolgd geworden, eenen graad van gewigt verkregen, en het is niet zonder belang, tot het beter verstaan der tegenwoordige bewegingen in Spanje, wel met de bijzonderheden van dit stuk bekend te zijn.

Zie hier de verbeteringen, welke dat stuk als noodzakelijk aanwijst:

De persoonlijke vrijheid en veiligheid waarborgen; uit het gezag verwijderd houden de vijanden des algemeenen welzijns; de onafhankelijkheid der regterlijke magt waarborgen, zonder dat het noodig zij zich naar Madrid te vervoegen, om beslissingen ter eerste instantie te doen plaats hebben; de belastingen zoodanig hervormen, dat de schatkist niet langer de middelen van bestaan der volken streimt; dat de prelaten, kloosters, geestelijke broederschappen niet langer vrij zijn van de ophrengsten, welke de gemeenten met den penning der weduwen en weezen betalen moeten; het stelsel te doen ophouden, hetwelk eenige egoïsten verrijkt; eene enkele staatkas daarstellen, waar al de belastingen des rijks gestort en alle betalingen gedaan worden, en eindelijk perk te stellen aan de willekeur van het oppergezag, door de gevallen te verklaren, waarin de ministers verantwoordelijk zijn, en de straffen te bepalen op de misdaden en onregtvaardigheden, welke zij mogten plegen.

Van den 29sten. Van Madrid schrijft men, dat de groote Mogendheden, zich bij de hoven van Frankrijk en Engeland over de schending van het Portugeesch grondgebied door Spaansche troepen beklaagd hebbende, het Engelsch kabinet aan het Spaansch bestuur eene nota had gezonden, waarbij tegen dergelijke handelingen, onder welk voorwendsel ook, ten ernstigste wordt ge protesteerd: zoodanig, dat *Z. M. de Koning van Groot-Brittanje eene schending van het Portugeesch grondgebied door het Spaansch Gouvernement, uit hoofde van het verbond, dat naar vroegere traktaaten tusschen Engeland en Portugal bestaat, voortaan als eene dadelijke vijandelijkheid tegen Groot-Brittanje zoude beschouwen. Deze nota zoude te Madrid eenen zeer onaangename indruk gemaakt hebben.* (Constitutionnel.)

Ter beurze hield men zich bezig met een verschrikkelijk ongeluk, dezen nacht aan eene naar Parijs bestemde diligence overgekomen. Zich midden op de brug van Besons bevindende, is dezelve ingezakt, en is het rijtuig onder het water der rivier

bedolven geworden. Men zegt, dat 20 personen bij dit ongeluk het leven hebben verloren.

(Offic. Corresp.)

Den 21 Januarij is te Fismes (Marne) eene vreeselijke misdaad gepleegd. Zeker *George Souillet*, fabriek-arbeider aldaar, heeft namelijk zijnen vader en zijne zuster met bijlagen vermoord. Deze onmenschen is gevlugt; hij is 50 jaren oud.

(Messager des Chambres.)

Van den 30sten. De verlegenheid, waarin het Gouvernement zich ten aanzien der geldmiddelen bevindt, heeft, zoo men zegt, hetzelve doen terug komen op de vordering tot vergoeding van kosten, welke door België, ter zake van den verleenden bijstand, zouden verschuldigd zijn. Eene dreigende nota werd gisteren aan den Belgischen gezant overhandigd; doch men verwacht, dat het Belgisch bestuur zich door geene ijdele bedreigingen zal laten verschrikken.

De berichten van de Spaansche grenzen melden, dat de generaals *Valdez*, *Lorenzo* en *Orna* hunne geheele magt bij Pampeluna hebben verenigd, en van daar naar Sanguessa en andere dorpen op de grenzen van Arragon gelezen, waar de insurgenten waren bijeengetrokken, zouden opbreken. De stoutheid der laatsten gaat zoo ver, dat zij weinige dagen vroeger met twee bataljons onder de muren van Pampeluna voorbij togen, en echter door de bezetting niet werden verontrust.

Ook in Biscaye schijnt men op nieuw de wapenen voor Don *Carlos* op te nemen. *Zabala* heeft aan het hoofd zijner partij de stad Bilbao zoodanig omsingeld, dat de gemeenschap is afgesneden, en de troepen der Koningin zich niet buiten dezelve durven vertoonen.

Volgens schrijven van Barcelona, zoude de generaal *Llander* een derde vertoog, namens de bevolking van Katalonië, aan de Koningin hebben ingezonden, waarbij hij zich beklagt, dat ook het nieuw benoemde ministerie de natie geenen voldoende waarborg geeft.

Te Saragossa werden onlangs eenige geestelijken, als aanhangers van Don *Carlos* bekend, in hechtenis genomen, doch spoedig daarop door de bevolking bevrijd, die nog daarenboven in het paleis van den kapitein-generaal al de glazen insloeg.

Van den 31sten. Heden avond verzekert men, dat metterdaad een koerier van Madrid is aangekomen, brieven en de *Gazette de Madrid* van den 18 Januarij medebrengende, in welke het dekreet tot bijeenroeping der Cortès is vervat.

(Journ. du Commerce.)

In den *Indicateur de Bordeaux* leest men het volgende: Met buitengewonen koerier is den 25 Januarij te Bordeaux de officiële tijding aangebragt, dat het Spaansche gouvernement bevel heeft gegeven, om onverwijld de Cortès bij *estamentos* te doen vergaderen.

BELGIE.

GENT den 30 Januarij.

Woensdag namiddag hebben zich zoogenaamde liefhebbers in menigte begeven naar een schouwspel, de tijden van onwetendheid en Spaansche inquisitie overwaardig: het was een gevecht van eenen tijger tegen eenen stier. Dit gevecht heeft de vreeslijkste tooneelen vertoond; de stier, door den tijger aangevallen, treedt zijn vijand met voeten; de tijger, bijna verpletterd, genoodzaakt los te laten, vat eindelijk weder moed; honden, welke men in het strijdperk heeft toegelaten, teisteren den stier van achteren, terwijl de tijger hem van voren aantast; bloed, geschreeuw, verschrikte kinderen, vluggende aanschouwers, gejuif, gefluit, en, te midden van dit alles, eene prachtig gekleede dame, lagchende, dartelende en tot vrolijkheid opgewekt door een schouwspel, waartegen zelfs de onwetende menigte haren weerzin en hare walging betuigde. Zoodanig is de uitspanning, welke men in de 19de eeuw aan de bevolking van Gent, in een op de Place des Recollets opgericht strijdperk, aangeboden heeft!

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 29 Januarij.

Blijkens de heden ontvangene rivierberigten, heeft de daling van het water, waarop men naar de gisteren ontvangene opgaven eenige hoop meende te mogen voeden, niet plaats gehad, en is in tegendeel nog eenige meerdere rijzing op de rivieren ontstaan. Ten gevolge van dezen voortdurenden aanwas van het water, is thans de buitengewone rivier-correspondentie ingesteld in de provinciën Noord-Brabant, Gelderland en Overijssel, en de dienst dier correspondentie dus in werking gebragt.

Van den 30sten. In de *Javasche Courant* van den 9 October laatstleden wordt vermeld, dat het schip *Kortenaar* (gebouwd op de werf *St. Joris*, te Rotterdam, door de scheepsbouwers *de Jong*, *Korteland & Anthony*) de reis derwaarts volbragt heeft in 77 dagen, gerekend van de Sorlings tot aan Java's westhoek. Volgens brief van den kapitein, van den 5den dier maand, was hij den vorigen dag voor Onrust in het gezicht van de reede van Batavia geankerd; hebbende dus de geheele reis van Helvoetsluis in 90 dagen gedaan.

Wij vernemen, dat het *Z. M.* behaagd heeft, Zijne Excellentie den generaal der infanterie, baron *Chassé*, vroeger generaal in het groot militair kommando der provinciën Antwerpen en Noord-Brabant, te benoemen tot opperbevelhebber der vesting Breda, en zulks ter vervanging van den generaal-majoor *Wildeman*, onlangs overleden.

Bij Koninklijk besluit, van den 22 dezer, is de ligting der nationale militie, voor het jaar 1834, bepaald op 8094 man.

Van den 31sten. Door Zijne Majesteit zijn bij onderscheidene besluiten benoemd: tot Raadsheer in het Hoog Geregtschot te 's Gravenhage, *Mr. E. R. van Welderen*; tot Rector Magnificus van de Hoogeschool te Leiden, voor het volgend akademiejaar, de Hoogleraar *J. C. Broers*.

AMSTERDAM den 31 Januarij.

In den afgelopen nacht, omstreeks één uur, ondede men eenen zwaren rook op de Regtboomsloot, aan het pakhuis van den koopman in hout en turf, *W. Brinker*, genaamd *de Paauw*, en vol gestapeld met hout en turf. Men overtuigde zich, dat er ongemak van brand binnen hetzelfde was, en na het opslaan der nachtwachts van brand snelde dadelijk een aantal brandspuiten daar ter plaatse. Circa 4 uren sloeg de vlam het eerst van achter uit, en tegen 6 uren stortte de achtergevel in. De vlam verspreide zich door het geheele pakhuis, zoodat heden morgen, tegen 9 uren, het dak en de voorgevel ook ingevallen zijn; 17 brandspuiten zijn onafgebroken in werking, en op dit oogenblik, half een, staat nog alles in brand. Men heeft niets kunnen redden en het geheele pakhuis zal moeten uitbranden. Ongelukken zijn tot dus ver niet voorgevallen, doch de belende pakhuizen hebben eenigzins geleden; ook zijn de huizen in de Koningstraat, waardoor men de slangen der brandspuiten geleid heeft, om van achteren den brand te stuiten, meer of minder beschadigd. Men zegt, dat het pakhuis verzekerd is.

Van den 1 Febr. Wij ontvangen eene reeks van Javasche couranten tot en met den 23 October l.l., waaruit wij de volgende berichten overnemen:

Batavia den 15 October 1833. Heden nacht, omstreeks half drie, is alhier op den bazaar van *Welterreden*, ook *Passer-Lama* genaamd, een hevige brand ontstaan, waardoor, in weerwil der doeltreffende maatregelen tot stuiting aangewend, in weinige oogenblikken een aanzienlijk getal woningen, veelal van bamboes, in de asch zijn gelegd.

Een schier volslagen gebrek aan water, ten gevolge van de thans heerschende buitengemeene droogte, heeft veroorzaakt, dat de meeste der aanwezige brandspuiten buiten werking zijn gebleven; uit de geruchten nopens het ontstaan van den brand, die eerst tegen zes uren in den morgen geblusht was, heeft men met geene zekerheid kunnen opmaken, waaraan de zelfde moet worden toegeschreven.

Den 17 October 1833. Berigten uit Kadoc behelzen, dat de Merapi sedert den 4 dezer hevige brandt, en uit deszelfs zuidwestelijken krater veel asch en zwaveldeelen, gemengd met kleine steentjes, werpt; welke laatste ook, als in eenen kleinen stroom, langs den rug des bergs nedervallen in de nabij gelegene dessa's in het Sevoeansche distrikt Probolingo; van waar de bewoners met hun vee en goederen, uit vrees, naar de naburige dessa's de wijk genomen hebben.

Den 18 October 1833. Voorloopige berichten, tot den 25 September, van Padang, behelzen, dat Zijne Excellentie de kommissaris-generaal den 16den te voren die plaats verlaten had, om zich naar de binnenlanden te begeven. Den 17den bevond Zijne Exc. zich te Tambangung, en den 20sten te Gounong Sekandling, aan den voet van den berg Merapi, alwaar Zijne Exc. eene bijeenkomst heeft gehad met den generaal-majoor titulair *Riez*, kommissaris op de westkust van Sumatra. Volgens het laatste bericht, gedagteekend den 22 September, was Zijne Exc. in den namiddag van den vorigen dag in het fort *de Kock* aangekomen.

Van den 2 Februarij. Bij een Koninklijk besluit is bepaald, dat het kabinet van landbouw, werktuigen en hetgene daartoe behoort, uit Amsterdam naar Utrecht zal worden verplaatst, in een gedeelte van het zoogenaamde oude paleis aldaar.

Onder de voorbeelden van buitengewoon snelle en voorspoedige zeereizen, welke zich in de jongste tijden hebben opgedaan, verdient voorzeker niet in de laatste plaats vermeld te worden, dat het schip *de Admiraal de Ruiter*, kapitein *Pieter Kraay*, alhier op de werf *de Oranjeboom* bij den scheepsbouwmeester *Booy* gebouwd, en toebehoorende aan de heeren *M. Udink en Zoon*, op gisteren uit Java te Texel binnen gekomen, de uit- en tehuisreize naar en van Batavia, het lossen en weder inladen daaronder begrepen, in het korte tijdsbestek van zeven maanden en vijf dagen volbragt heeft.

Gisteren is de brand in het pakhuis *de Paauw* op Boomsloot blijven voortduren, doch zonder uitslaande vlam; ook heden smelt het vuur nog en zal waarschijnlijk niet ophouden vóór de brandstof verteerd, of, zoo veel dit geschieden kan, weg-

geruimd is. Gisteren en heden is men hieraan vlijtig bezig, wordende het hout en de turf achter uit op schuiten gebragt, welke daartoe in de gracht liggen. Tot gisteren was er niemand bezeerd geraakt, maar dien namiddag is een man door eenen vallenden balk gekwetst geworden. De spuiten blijven aanhoudend in werking.

BREDA den 28 Januarij.

Als voorbeelden van de ongemeene zachte weersgesteldheid wordt uit Engeland gemeld, dat te Gillingham, binnen eene mijl afstands van de zee gelegen, zoogenaamde groote boonen in vollen bloei staan, en dat te Bridgnorth uit een zeer fraai aspersiebed, in een open tuin gelegen, reeds aspersies worden gestoken.

Volgens bericht uit Rije, in het graafschap Sussex, van den 23 dezer, is in den ochtend van dien dag toegen tegen de kust aldaar verbrijzeld, het van Batavia naar Rotterdam bestemde koopvaardijfchip *Conrad*, kapitein *Scholberg*, en hebben daarbij vier schepelingen het leven verloren.

Van den 30ste. In het *Antwerpsch Handelsblad* leest men het volgende: »Buiten de Bagijnenpoort, en tegenover het lokaal van de Harmonie-Societeit, ligt een klein buitengewoon, aan den generaal *Chassé* behoorende. Gedurende het beleg van de citadel heeft dit goed door het vuur der belegerden aanmerkelijk geleden en is een deel van het gebouw een prooi der vlammen geworden. Na der Franschen afloft heeft zich iemand, onregmatig en onwillekeurig, met zijne familie in de vertrekken komen vastgemaakt, die van den brand gespaard waren geworden en sedert bestendig geweigerd af te trekken, in weerwil van de menigvuldige gedane uitnoodigingen. De achternwaartse generaal is dadelijk genoodzaakt geweest, wilde hij den nieuwen vijand doen verhuizen, door tusschenkomst van een gemagtigde te Antwerpen, tot hetragt de toevlugt te nemen. Men heeft zich tot den vrederegtter gewend, en dezen morgen heeft, krachtens een verkregen vonnis, een deurwaarder, van getuigen en gendarmen vergezeld, den eigendommeljk ingedrongenen bewoner genoodzaakt, met zijne meubelen en al wat hem behoort op te breken. Gave de Hemel! dat men even zoo kon te werk gaan met alle indringers en overweldigers, die België sedert de revolutie overstroomen!»

Van den 1 Februarij. Uit Zevenbergen vernemen wij, dat bij den fellen noordwesten storm, in den nacht van den 28sten op den 29sten i.l., onder anderen de standaardmolen, op den Hoek onder Zevenbergen, aan den molenaar *A. Koks* toebehoorende, ten gevolge van het breken van den standaard, geheel afgeslagen en genoodzaakt verbrijzeld is.

HERTOGENBOSCH den 30 Januarij.

Voor deze maal stond het water aan de peilschaal, heden morgen te 8 uren, 1 el, 56 duimen boven 0; zijnde in de laatste 24 uren 6 duimen gewassen.

Te Grave teekende de Maas, den 26 Januarij, 5 ellen, 40 duimen; den 27sten 5 ellen, 46 duimen; en den 28sten 5 ellen, 54 duimen.

Uit de in de gemeente van Berlicum en Middelrode, ten gevolge van het besluit van Z. Exc. den heer gouverneur van Noord-Brabant, van den 13 Januarij i.l., A; no. 13, afdeeling van politie, gedane opnemng blijkt, dat, door de jongste stormen en overstrooming, aan 84 huisgezinnen, te zamen tellende 355 leden, welke op ondersteuning aanspraak kunnen maken, en, zonder dezelve niet kunnen blijven bestaan, schade is veroorzaakt, zop aan instorting van gebouwen, als verlies van winstvoorraad, meubilaar, hooi, stroo, hout en vee, voor de som van f 3521. Het getal dezer ongelukkigen te groot zijnde, om uit de publieke gemeentelijke fondsen ondersteuning te genieten, wordt daardoor de hulp en bijdragen onzer landgenooten ingeroepen, te dringender, omdat dezelve bij den tegenwoordigen stand van het water, andermaal zijn geinundeerd, en geheel alleen van giften in derzelve noodzakelijke behoeften moet worden voorzien.

Na de overstrooming en den storm van den 31 dezer, welke in de gemeente Lithoijen, tot op den eersten Januarij i.l., zoo vele verwoestingen heeft aangerigt, had men ook nog de vrees, dat vele huizen, die als het ware daardoor uit hunne stelling waren gerukt, later zouden instorten: de sterke wind in den nacht van den 28sten deed ongelukkig die vrees bevestigen.

Omstreeks te twee uren in den morgen van den 25 dezer stortte alhier eene landbouwers woning, toebehoorende en wordende bewoond door *Johannes van Oorschot*, zoodanig in, dat slechts een gering gedeelte van dezelve is blijven staan. Gelukkig hebben hierbij noch menschen, noch vee hun leven verloren; des te wonderbaartijker, daar zes paarden, vijf veulens, twintig runderen en zes varkens, die zich in de boerderij bevonden, den geheelen last van het boven hen liggend graan en gedeeltelijk het ingestorte dak op zich kregen, zoodat alle redding van het vee vruchteloos scheen. De ijverige hulp der bureu heeft die redding evenwel volbragt.

Angstvallig worden in deze gemeente dezelfde rampen in meerdere woningen bij het minst onstuimige weder gevreesd.

LIEFKENSHOEK den 31 Januarij.

De laatste storm, van den 28sten op den 29 dezer, heeft op Oud-Lillo vele verwoestingen aangerigt; twee huizen, welke nog bewoond werden, zijn door de golven ter nederslagen, en al wat zich daarin bevond is eene prooi derzelven geworden. Niemand echter heeft, God dank! daarbij het leven verloren. Lillo heeft ook veel geleden; het water is tot in het fort geweest; de dijk bij de Kruisschans gelegen is op verscheidene plaatsen doorgebroken. Te Liefkenshoek is de schade niet groot geweest.

DELFT den 29 Januarij.

Voor ettelijke dagen las men in een onzer dagbladen, dat ergens een hoop steenkolen plotseling en uit zich zelven in brand was geraakt. Wij vernemen, dat er thans te Delftschaven een nieuw voorbeeld van iets dergelijks plaats grijpt, zijnde aldaar sedert zeven dagen in eene partij steenkolen (van de Ruhr), die uit twee vaartuigen in een pakhuis opgeslagen zijn, brand ontstaan. Men durft de kolen niet omhalen, of er water bij brengen. De geheele hoop is van binnen gloeiend, en hoe zeer dezelve vóór een paar dagen van buiten nog niet brandde, was de hitte op eenen aanzienlijken afstand zeer groot. Men vleit zich, dat de kolenhoop van binnen naar buiten in asch zal verkeerren, zonder onheil te stichten. Inmiddels zijn de noodige maatregelen tot voorzorg genomen, indien de vlam naar buiten mogt slaan.

HAARLEM den 29 Januarij.

De kommandant van Luxemburg heeft verklaard, niet te kunnen gedoogen, dat het bewind van België houtgewas uit het bosch van Grünwald, ten nadeele van den wettigen eigenaar, den Koning Groot-hertog, zoude vervreemden. Het bewind heeft niettemin eenige koopen verkocht, die echter nog niet zijn weggehaald, doch op het berigt, dat zich eenige lieden in dat bosch hadden vertoond, die op eigen gezag hout wegvoerden, heeft de kommandant een detachement van 200 man afgezonden, welke deze lieden hebben ingesloten en gevatkelijk naar de vesting gevoerd.

De Belgische kamer heeft geraadpleegd over het rekest van den abt *Helsen*, strekkende, om eene kerk te mogen erlangen voor zijne gemeente. De commissie had voorgesteld, hetzelfde ten brede neder te leggen, doch de meerderheid heeft, op voorstel van den blinden *Rodenbach*, besloten, om hetzelfde van de hand te wijzen. Deze spreker meende, dat men bij de constitutie had bedoeld, om de bedienaars van de bestaande godsdienst te bezoldigen, maar geenszins de nieuwigheidskramers, dien het mogt gelusten eene kerk te stichten, en dat, bijaldien de navolgers van den abt *Helsen* een gebouw begeerden voor hunne zoogenaamde apostolische kerk, zij het zelven behoorden te betalen. Men meldt tevens van de zijde der zoogenaamde liberalen, dat twee priesters, uit Dixmuiden en uit Henegouwen, naar Brussel zijn gekomen, om den meergenoemden abt in zijne dienst behulpzaam te zijn.

NIJMEGEN den 31 Januarij.

Sedert gisteren is de staat der rivieren vallende, terwijl de hoogte der rivier de Waal sedert onze laatste was: den 28 Januarij 6 ellen, 25 duimen; den 29 Januarij 6 ellen, 30 duimen; den 30 Januarij ter zelfde hoogte; heden morgen 6 ellen, 21 duimen en heden avond, te 5 uren, 6 ellen, 13 duimen. De dijken zijn overal in goeden staat en doen geen gevaar vreezen.

— Van Keulen meldt men, dat ook de Rijn vallende was; den 28 Januarij was de hoogte 23 voeten en 2 duimen, en den 29sten 22 voeten en 7 duimen.

WARFFUM den 1 Februarij.

Woensdag i.l. strandde, des namiddags omstreeks half twee, op het Uithuizerwad het schoon gebouwde, en eerst in Julij des vorigen jaars nieuw uitgehaalde, Amerikaansche schoonerschip *Martha of Plymouth*, kapit. *Ephraim F. Churchill*, met ballast van Hamburg komende en bestemd naar La Rochelle. Na in den hevigen storm tusschen Dingsdag en Woensdag eerst op zijde geslagen en den grooten mast gekapt te hebben, verloor het beide ankers en dreef daarna bij vloed tot aan de Kwelder, en wel zoo hoog op, dat het niet weder afgebragt zal kunnen worden. De equipage, uit negen man bestaande, is, na de grootste gevaren en vermoeijensissen doorgestaan te hebben, behouden aan wal gekomen.

Blijkens het jaarlijks van Regeringswege uitgegeven wordende jaarboekje, dat voor 1834 thans in het licht verschenen is, beliep de bevolking van Noord-Nederland, op den 1 Januarij 1833, 2,460,954 zielen, als: Noord-Brabant 349,700, Gelderland 315,053, Noord-Holland 419,424, Zuid-Holland 486,520, Zeeland 137,314, Utrecht 131,856, Vriesland 212,244, Overijssel 181,361, Groningen 162,085 en Drenthe 65,397. In 1832 zijn geboren 78,098 kinderen, waarvan 40,110 van het mannelijke en 37,988 van het vrouwelijke geslacht; als: in Noord-Brabant 10,261, Gelderland 9043, Noord-Holland 13,644, Zuid-Holland 17,080, Zeeland 5105, U-

trecht 4367, Vriesland 6660, Overijssel 5206, Groningen 4866 en Drenthe 1866. Ten zelfden jare zijn er 14,909 huwelijken in Noord-Nederland gesloten, als: in Noord-Brabant 2144, Gelderland 1736, Noord-Holland 2660, Zuid-Holland 2972, Zeeland 844, Utrecht 769, Vriesland 1343, Overijssel 1064, Groningen 998 en Drenthe 379. Er hebben in dat zelfde jaar 71,266 sterfgevallen plaats gehad, en wel 37,540 van het mannelijke en 33,726 van het vrouwelijke geslacht, als: in Noord-Brabant 9668, Gelderland 7289, Noord-Holland 13,707, Zuid-Holland 17,383, Zeeland 4795, Utrecht 4175, Vriesland 4252, Overijssel 5060, Groningen 3564 en Drenthe 1373.

In enkele provincien, zoo als in Noord- en Zuid-Holland, hebben in 1832 de sterfgevallen het aantal geboorten overtroffen, hetwelk niet alleen toegeschreven wordt aan de buitengewone sterfte in die provincien, door de cholera-ziekte veroorzaakt, maar tevens aan eene vermindering in de geboorten, welke, naar de geboorten van 1831 gerekend, een aantal van 4972 zielen belooft. Het is ten gevolge dier vermindering, dat de overmaat der geboorten boven de sterfgevallen, of de vermeerdering der bevolking in het geheel, slechts 6832 zielen heeft beloopt; zijnde aanmerkelijk minder, dan in de beide voorgaande jaren 1831 en 1830, toen die vermeerdering tot op 10,193 en 20,820 zielen opklim. Intusschen is, niettegenstaande de buitengewone sterfte, door de in 1832 geheerscht hebbende cholera te weeg gebragt, het gezamenlijk aantal sterfgevallen in het rijk beneden dat van 1831 gebleven, toen hetzelfde tot 72,877, ten gevolge van bijzondere plaatselijke omstandigheden, gestegen was. Het aantal geboorten beliep in de laatste vijf jaren veel minder, dan eenige jaren te voren, hetgeen aan het minler getal huwelijken moet worden toegeschreven. In 1831 beliep het aantal huwelijken slechts 13,585, of omstreeks 5000 minder, dan het gemiddelde aantal over de jaren 1829 en 1830. Ook die vermindering kan als een gevolg van de staatkundige gebeurtenissen worden aangemerkt.

De voornaamste steden hebben in de drie laatste jaren de volgende resultaten opgeleverd:

	GEBORNTEN. 1831-1832-1833.			OVERLEDENEN. 1831-1832-1833.			HUWELIJKEN. 1831-1832-1833.		
Alkmaar	302	309		252	352		35	70	
Amsterdam	7543	6452	6794	7138	7822	7128	1195	1322	1642
Delft	540	559	561	620	723	578	83	89	114
Bordrecht	692	610	691	776	742	784	97	134	140
Gorinchem	250	258		369	348		25	36	
Gouda			496			552			106
's Gravenhage	1871	1761	1867	1717	2233	1674	337	415	533
Groningen	1075	956	986	812	832	1075	158	176	230
Haarlem	711	646	791	733	685	658	96	103	132
's Hertogenbosch	617	598	650	764	663	720	81	125	173
Hoorn	289	252	250	224	241	278	34	40	57
Leeuwarden	674	628	674	509	505	594	100	112	162
Leiden	1130	1100	1214	985	1347	1225	173	246	299
Nijmegen	600			723			75		
Rotterdam	2698	2588	2745	2384	3107	3918	382	435	575
Schiedam			471			569			95
Utrecht	1492	1381	1452	1929	1628	1668	171	225	320
Vlaardingen	257	262	252	171	210	239	32	45	58
Zierikzee			267			184			57
Zwolle	476	503	508	484	545	392	69	90	110

VERVOLG der OPGAVE van ingekomene LIEFDEGIFTEN voor de door overstrooming bekaftigd geworden Ingezatenen van Bellingewolde.

Bij den heer SCHIM VAN DER LOEFF: van den heer F. f 6 — 00.

Ook heeft de heer baron VAN IMHOFF van een onbekende voor *Kropswolde* ontvangen f 5 — 00, welke aan den heer burgemeester der gemeente Hoogezand zijn gezonden, ten einde ten meeste nutte te worden aangewend.

TOONEEL-SOCIETEIT.

IN DEN SCHOUWBURG UTILE ET DULCE.

op Zaterdag, den 8 Februarij: FENELON of DE KAMERBIJSCHE KLOOSTERLINGEN, Treurspel. Daarna: DE TURKSCH GEZANT, Blijspel.

GEWONE OPENLIJKE VERGADERING van het Departement Groningen der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, op Woensdag, den 12 Februarij 1834, des avonds te 6 uren, in de Concertzaal. — Redevoering. — Bijdragt.

* De SPREEKBEURTEN bij het GENOOTSCHAP TER BEVORDERING DER NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN worden vervuld:

Op Morgen, door Prof. VAN HALL en Prof. S. STRATINGH, Bz.

Op Woensdag, den 19 Februarij, door Prof. SEBASTIAN en den Heer G. (KUIJPER).

Op Woensdag, den 26 Februarij, in eene Openlijke Vergadering, ter gedachtenis van de Oprigting des Genootschaps, door Prof. VAN LIMBURG BROUWER en Prof. VAN SWINDEREN.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

* Heden beviel van eene DOCHTER ALBERTJE HERES, geliefde Echtgenoot van

STADS NIEUWE POLDER

den 30 Januarij 1834.

* Getrouwd:

ELLERUS A. RUSSCHER.

DIRK FONTEIN, Fz.,

van Harlingen,

en

JOHANNA HESSELINK.

S. DIJK, Bz.,

en

A. HESSELINK.

GRONINGEN den 29 Januarij 1834.

* Heden werd ik in den diepsten rouw gedompeld, door het overlijden van mijn geliefden Echtgenoot, den Heer DUBBELD LUDOLF JOHAN KYMMELL, Med. et Art. Obst. Doctor alhier. Na gedurende zes weken aan eene zamengetelde beenbreuk en gevolgdde zenuwkoortsen bitter geleden te hebben, stierf hij in den jeugdigen ouderdom van ruim negenentwintig jaren, na eene huwelijksvereniging van nog geene vier jaren.

Hoogst treurig is het lot van mij en mijne onnoozele Kinderen, maar van den algeden Hemelvader verwacht ik troost en ondersteuning, terwijl ik de wijsheid zijner wegen eerbiedig.

HAVELTE

den 29 Januarij 1834.

J. FLEDDERUS,

Wedw. KYMMELL.

* Heden avond te zeven uren overleed, tot mijne diepe droefheid, mijn veelgeliefde Man S. JOOSTEN, in den ouderdom van bijna zesenzestig jaren, met wien ik eenentwintig jaren en zeven maanden in een' allergeukkigsten echt heb mogen leven. Deze diene tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

ADUARD

den 2 Februarij 1834.

ANJE JAKOBS,

Wedw. S. JOOSTEN.

* Bij W. ZUIDEMA is gedrukt en wordt uitgegeven:

I. PROEVE EENER THEORETISCHE en PRAKTISCHE MENSCHKUNDE, door H. TIMMER, Predikant te Garnwerd en Oostum. Tweede Deel, a f 2 — 70. Met nog één Deel is dit Werk compleet.

II. LEESBOEK voor KINDEREN, om hen met de voornaamste gebeurtenissen uit de *Algemeene Geschiedenis* bekend te maken. Prijs 30 Centen.

Ook is bij denzelven nog te bekomen: BRIEVEN OVER DE TEGENWOORDIGE VERDEELDHEDEN EN BEWEGINGEN IN DE HERVORMDE KERK.

Uitgegeven door G. BENTHEM REDDINGIUS, Th. Dr. en Predikant te Assen. Tweede Druk. Prijs 60 Centen. — VRIENDELIJKE RAADGEVINGEN AAN MIJNE MEDECHRISTENEN in de Hervormde Kerk in Nederland.

Door eenen Lidmaat van die Kerk. Prijs 50 Centen.

VERKOOPING van BOEKEN, ENZ.

De Boekverkoopers A. HAZELHOFF en J. J. DOESBURG gedenken, op Maandag, den 10 Februarij 1834 en volgende dagen, telkens ten overstaan van eenen bevoegden BEAMBT, in het Reventer van het Burger Weeshuis, publiek te Verkoopen: eene fraaije Verzameling van BOEKEN, gedeeltelijk nagelaten door wijlen den Wel Eerw. Zeer Gel. Heer, den Heer UBBO EMMIUS van BERCHUIJS, laatstelijk Rustend Leeraar bij de Hervormde Gemeente te Groningen; alsmede eene KOMPLETE ELECTRIZEERMACHINE, enz., enz.; waarvan de Catalogus, a 10 Ct., ten voordeele der Armen, op heden te bekomen is.

HOITSENA, in de Oude Boteringestraat. (Met autorisatie.)